

Sygn. akt : VU 183/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Solecka

Protokolant: Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2013 r. w Legnicy

sprawy z wniosku E. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania E. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 7 stycznia 2013 roku

znak (...)

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 7 stycznia 2013 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy E. B. prawo do emerytury od dnia 28 grudnia 2012 roku.

Sygn. akt VU 183/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 07 stycznia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił wnioskodawcy E. B. prawa do emerytury. W uzasadnieniu powyższej decyzji organ rentowy wskazał, iż na dzień 01 stycznia 1999 r. ubezpieczony wykazał się stażem ogólnym 29 lat, 9 miesięcy i 24 dni, w tym udowodnił 7 lat, 4 miesiące i 25 dni pracy górniczej. Zakład Ubezpieczeń nie zaliczył jako pracy górniczej okresów zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. od dnia 11 stycznia 1972 r. do dnia 31 grudnia 1973 r.. Argumentował, iż zaświadczenie, zawierające wykaz dni przepracowanych przez ubezpieczonego pod ziemią nie zostało sporządzone w oparciu o ewidencję płacowo-osobową, ale o wykaz nieobecności wnioskodawcy w pracy – kartotekę urlopową.

W związku z powyższym, w ocenie organu rentowego wnioskodawcy nie przysługiwało prawo do wcześniejszej emerytury stosownie do treści art. 184 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej, gdyż udowodnił 7 lat, 4 miesiące i 25 dni pracy w warunkach szczególnych wobec wymaganych 15 lat. Zakład Ubezpieczeń podkreślił, iż z uwagi na fakt, że E. B. przepracował pod ziemią 7 lat, 4 m-ce i 25 dni w oparciu o treść art. 184 w zw. z art. 39 ustawy emerytalnej, wiek emerytalny ubezpieczonego może zostać obniżony o połowę tego okresu, tj. do 61 lat i 6-ciu miesięcy. Wiek ten osiągnie ubezpieczony (...). Na dzień złożenia wniosku ubezpieczony nie osiągnął wymaganego wieku, a zatem nie zachodziły podstawy do przyznania świadczenia emerytalnego również i na tej podstawie.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do emerytury po osiągnięciu wieku 60 lat i 6-ciu miesięcy. Na uzasadnienie swojego stanowiska wskazał, iż w spornym okresie wykonywał pracę górniczą pod ziemią. Dane wnikające z karty absencyjnej sporządzonej w przedmiotowym okresie stanowiły jedyne formalne źródło potwierdzenia przedmiotowych informacji. W toku przejęcia Zakładów (...) przez spółkę (...) zaginęła bowiem dokumentacja dotycząca ewidencji płacowo- osobowej, ilości wykonanych zjazdów. Ubezpieczony wniósł o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków, którzy od 11 stycznia 1972 r. do dnia 31 grudnia 1973 r. pracowali razem z nim w Zakładach (...).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca E. B. urodził się (...)r..

Na dzień 01 stycznia 1999 r. wykazał 29 lat, 4 miesiące i 7 dni okresów składkowych, 5 miesięcy i 17 dni okresów nieskładkowych,. Łącznie 29 lat 9 miesięcy i 24 dni okresów składkowych i nieskładkowych Wykazał się stażem pracy w szczególnych warunkach 7 lat, 4 miesiące i 25 dni .

(bezsporne)

W okresie od dnia 11 stycznia 1972 r. do dnia 31 grudnia 1973 r. wnioskodawca był zatrudniony w Zakładzie (...)w L., aktualnie (...) spółka z o. o. w L., na stanowisku ślusarz mechanik maszyn i urządzeń górniczych pod ziemią w brygadzie remontowej. Praca ta była pracą wykonywaną na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy pod ziemią.

Do obowiązków wnioskodawcy należało przeprowadzanie napraw i remontów maszyn i urządzeń górniczych w szczególności ładowarek i wiertnic pracujących w przodkach na terenie kopalni (...), P., P. oraz L.. W celu usunięcia awarii, brygada remontowa zjeżdżała wraz ze sztygarem do komór serwisowych, gdzie naprawiano maszyny. Zdarzało się, że urządzenia były naprawiane w korytarzach, gdyż awarie zdarzały się również przy wykonywaniu prac przy urobku. W spornym okresie brygada wnioskodawcy nie pracowała na powierzchni.

Ze względu na wykonywanie prac remontowych w zorganizowanych zespołach pod nadzorem sztygara, pracownicy brygady nie mieli możliwości samowolnego opuszczenia stanowisk pracy.

Dowód: - zeznania świadka F. S., k 20;

- zeznania świadka J. Ś., k 20 v;

- wyjaśnienia wnioskodawcy E. B., k 21;

- akta ZUS: świadectwo pracy z dnia 14.09.2005 r.; k- 15, wniosek o emeryturę, k. 1-4;

- akta osobowe: wykaz dni przepracowanych pod ziemią i absencji; pismo pracodawcy z dnia 24.10.2012 r., karta nieobecności.

Od dnia 14 października 2008 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L.. Stosunek pracy został rozwiązany w dniu 27 grudnia 2012 r. za porozumieniem stron.

Wnioskodawca przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

W dniu 28 grudnia 2012 r. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury górniczej.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie E. B. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z dyspozycją art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Jak wynika natomiast z art. 39 ustawy emerytalnej, u_@KON@bezpieczonemu urodzonemu przed dniem 1 stycznia 1949 r., spełniającemu warunek określony w art. 27 ust. 1 pkt 2 (okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat) i niespełniającemu warunków wymaganych do uzyskania górniczej emerytury na podstawie art. 50a, który ma co najmniej 5 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 ust. 2 i 3, obniża się o 6 miesięcy za każdy rok takiej pracy, nie więcej jednak niż o 15 lat.

Zgodnie z art. 50 c ust. 1 ustawy emerytalnej, za pracę górniczą uważa się zatrudnienie:

- 1) pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu;
- 2) pod ziemią i przy głębieniu szybów w przedsiębiorstwach budowy kopalń określonych w pkt 1 oraz pod ziemią w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących dla tych kopalń roboty górnicze lub przy budowie szybów;
- 3) pod ziemią w przedsiębiorstwach montażowych, przedsiębiorstwach maszyn górniczych, zakładach naprawczych i innych podmiotach wykonujących dla kopalń określonych w pkt 1 podziemne roboty budowlano-montażowe, roboty przy naprawie maszyn i wdrażaniu nowych urządzeń; pracownikom zatrudnionym w tych przedsiębiorstwach, zakładach i innych podmiotach uznaje się za pracę górniczą te miesiące zatrudnienia, w których co najmniej połowę dniówek roboczych przepracowali pod ziemią;
- 4) na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa;
- 5) pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 6) w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń określonych w pkt 1 i 4, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego;

7) na stanowiskach maszynistów wyciągowych na szybach oraz na stanowiskach sygnalistów na nadszybiach szypów w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w pkt 1 i 2;

8) na stanowiskach pracy pod ziemią w nieczynnych kopalniach wymienionych w pkt 1;

9) na stanowiskach instruktorów zawodu w górniczych polach szkoleniowych pod ziemią oraz w kopalniach siarki i węgla brunatnego.

Bezsporne w sprawie było, iż w dniu (...)r. wnioskodawca osiągnął wiek 60 lat, zaś na dzień 01 stycznia 1999 r. udowodnił ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a w tym wykazał 7 lat, 4 m-ce i 25 dni pracy w szczególnych warunkach o której mowa w art. 50 c ust. 1 wobec wymaganych 5 lat, co umożliwiało obniżenie wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 27 ustawy emerytalnej.

Poza sporem pozostawało również i to, że wnioskodawca przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa. Organ rentowy nie kwestionował również i tego faktu, iż wnioskodawca rozwiązał w dniu 27 grudnia 2012 r. stosunek pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał pracę bezpośrednio przed dniem ustalania prawa do emerytury

Kwestią sporną pomiędzy stronami było natomiast ustalenie, czy w okresie od stycznia 1971 r. do grudnia 1973 r. wnioskodawca wykonywał pracę górniczą pod ziemią stale i w pełnym wymiarze. W ocenie organu rentowego wnioskodawca nie udowodnił, iż w spornym okresie wykonywał pracę górniczą z uwagi na fakt, iż dla wykazania tej okoliczności ubezpieczony przedłożył wykaz dni przepracowanych pod ziemią, sporządzony w oparciu o kartotekę nieobecności pracownika, nie zaś na podstawie ewidencji placowo-osobowej. Z tego względu wiek emerytalny nie mógł zostać obniżony wnioskodawcy stosownie do treści art. 39 ustawy emerytalnej dodatkowo o rok, tj. do 60 lat i 6-ciu miesięcy. E. B. wskazywał natomiast, że przedmiotowe zestawienie zostało sporządzone w oparciu o dane zawarte w karcie absencyjnej, gdyż stanowiła ona jedyne formalne źródło informacji o dniach, które ubezpieczony przepracował pod ziemią. Pozostała część dokumentacji zaginęła bowiem w toku przejęcia Zakładów (...) przez spółkę (...).

W ocenie Sądu wnioskodawca słusznie zakwestionował decyzję organu rentowego. Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie w postaci świadectwa pracy oraz wykazu dni przepracowanych pod ziemią i absencji, jak również na podstawie zeznań świadków F. S. i J. Ś. oraz wyjaśnień wnioskodawcy Sąd ustalił, iż w okresie od 11 listopada 1971 r. do 31 grudnia 1973 r. E. B. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę górniczą pod ziemią.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, iż pracę, którą wnioskodawca wykonywał w spornym okresie na stanowisku ślusarz mechanik maszyn i urządzeń górniczych, należało kwalifikować jako zatrudnienie pod ziemią w kopalni rudy miedzi, o którym mowa w art. 50 c ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej. Z zeznań świadków F. S. i J. Ś. wynikało bowiem, iż do obowiązków ubezpieczonego należało przeprowadzanie napraw i remontów maszyn i urządzeń górniczych. W tym celu brygady zjeżdżały wraz ze sztygarem do komór serwisowych znajdujących się pod ziemią. Maszyny były naprawiane również w korytarzach górniczych, gdy do awarii dochodziło w trakcie wykonywania prac przy urobku. Istota zatrudnienia na stanowisku ślusarz mechanik maszyn i urządzeń górniczych sprowadzała się zatem do wykonywania obowiązków pracowniczych pod ziemią. Jednocześnie z zeznań świadków wynikało, iż w spornym okresie brygady odpowiedzialne za naprawę maszyn górniczych nie pracowały na powierzchni.

Zeznania F. S. i J. Ś. Sąd uznał za wiarygodne, gdyż korespondowały ze sobą i znajdowały odzwierciedlenie w wyjaśnieniach wnioskodawcy, które Sąd ocenił jako spójne i konsekwentne.

Ponadto, Sąd ustalił, iż E. B. wykonywał pracę pod ziemią stale i w pełnym wymiarze. Zgodnie z utrwalonym w judykaturze poglądem, przedmiotowy warunek należy rozumieć w ten sposób, że zaliczeniu w ramach pracy górniczej podlegają tylko te okresy pracy, w których pracownik pracował pod ziemią przez całą obowiązującą w danym miesiącu ilość dni roboczych. Wymóg ten jest zatem odmienny niż wynikający z art. 38 ustawy obowiązek przepracowania

pod ziemią co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy, czyli co najmniej połowie dniówek roboczych w miesiącu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 grudnia 2007 r., sygn. akt I UK 179/07). Pozytywne ustalenia w tym zakresie, Sąd poczynił opierając się o dane wynikające z karty absencji E. B.. Z dokumentu tego wynika, iż w spornym okresie ubezpieczony wykonywał pracę pod ziemią zgodnie z ustalonym grafikiem i nie był delegowany do pracy nad ziemią. Ze względu na wykonywanie prac remontowych w zorganizowanych zespołach pod nadzorem sztygara, pracownicy brygady nie mieli również możliwości zmiany lub samowolnego opuszczenia stanowiska pracy. Powyższe znajduje odzwierciedlenie w karcie nieobecności, z której wynika, iż wszelkie nieobecności E. B. w pracy wynikały z usprawiedliwionych przyczyn (m.in. urlop wypoczynkowy, chorobowe), nie były zaś spowodowane wykonywaniem pracy na powierzchni. W konsekwencji należało stwierdzić, iż w latach 1971-1973 wnioskodawca pracował pod ziemią przez całą obowiązującą w danym miesiącu ilość dni roboczych.

Sąd uznał, iż wykaz dni przepracowanych pod ziemią stanowił dowód w pełni przydatny dla ustalenia powyższych okoliczności. Uwagę zwraca bowiem, iż przedmiotowy dokument został sporządzony w oparciu o kartę absencji ubezpieczonego, która stanowi źródło takich informacji jak rodzaj stanowiska pracy zajmowanego przez pracownika, okres wykonywania pracy, wysokość wynagrodzenia w poszczególnych latach oraz wykaz nieobecności pracownika ze szczegółowym wskazaniem jej podstaw. Brak zatem uzasadnionych przyczyn, aby karta nieobecności zawierająca wyczerpujące dane w zakresie zatrudnienia E. B. nie mogła stanowić podstawy do ustalenia dni przepracowanych przez niego pod ziemią. Jednocześnie, z uwagi na fakt, iż przedmiotowy dokument został sporządzony przez zakład pracy, zawarta w nim treść ma charakter obiektywny.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, iż poza okresami pracy górniczej uznanymi przez organ rentowy (7 lat, 4 miesiące i 25 dni), wnioskodawca zdołał wykazać, iż pracę taką wykonywał również w okresie od 11 stycznia 1972 r. do 31 grudnia 1973 r.. Zatem w myśl przepisu art. 39 ustawy emerytalnej ubezpieczonemu należało dodatkowo obniżyć wiek emerytalny o rok. Tym samym E. B. przysługuje prawo do emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej E. po osiągnięciu wieku 60 lat i 6-ciu miesięcy. Warunek ten wnioskodawca spełnił w dniu (...)

Należy jednak zauważyć, iż art. 184 ust. 2 ustawy emerytalnej, w brzmieniu obowiązującym w dacie złożenia wniosku o emeryturę (28 grudnia 2012 r.) stanowił, iż warunkiem przyznania emerytury było rozwiązanie stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wnioskodawca wykonywał pracę bezpośrednio przed dniem ustalania prawa do emerytury. Sąd ustalił natomiast, iż E. B. rozwiązał stosunek pracy z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. w dniu 27 grudnia 2012 r.. W związku z powyższym prawo do emerytury na podstawie art. 184 w zw. z art. 39 ustawy o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych przysługuje wnioskodawcy od dnia następnego od dnia spełnienia przedmiotowej przesłanki, tj. od dnia 28 grudnia 2012 r..

Jednocześnie Sąd uznał, że wnioskodawca E. B. nie wykazał się wymaganym stażem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach na gruncie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej, brak bowiem wykazania stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach 15 lat.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd na podstawie treści przepisu 477¹⁴ § 2 kodeksu postępowania cywilnego zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przyznając wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 28 grudnia 2012 r.